

Azonosító
jel:

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

FINN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

I. Olvasott szöveg értése

Időtartam: 70 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

KÄÄNNÄ SIVUA!

TEHTÄVÄ 1

- *Lue seuraava teksti keskiajan ruokailutavoista ja täydennä se listassa olevilla sanoilla ja sanayhtymillä.*
- *Sinulle on annettu malli.*
- *Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

Keskiajan (0)...

Keskiaika alkoi Rooman kukistumisesta ja päättyi löytöretkiin. Keskiaikana syötiin, kuten siihenkin asti oli syöty; vielä olivat tuntemattomia monet arabien tuomat ainekset, eivätkä löytöretkeilijöiden tuomiset enää kuuluneet keskiajalle. Ei ollut perunaa, ei tomaattia, ei sokeria; leipä sen sijaan kuului yhä jokaiseen ateriaan. Leipälajeja oli useita. Oli voita, maitoa, hunajaa, yrttejä. Tärkeimmät viljat tehtiin puuroksi ja syötiin maidon kanssa. Itse puuro tehtiin veteen. Riisiäkin jo oli, mutta tavallisella kansalla ei ollut asiaa riisikupille.

Kasvikunnasta saatiin viljan ohella perusruoka: pavut, herneet, juurikkaat, kaalit. Kaalia valmistettaessa käytettiin sianrasvaa. Kaali sianlihoineen kuului köyhien keittiöön. Keskiajan resepteissä ei juuri lainkaan esiinny vihanneksia, vaikka kurkku, kyssäkaali, kurpitsa, salaattit ja yrtit tunnettiin toki jo aika hyvin. Sieniäkään ei esiinny, sillä niitä ei tunnettu vaan epäiltiin myrkyksi.

Lihasta syötiin nautaa, sikaa, lammasta ja lintuja. Teurastetuista eläimistä käytettiin aivan kaikki. Lihaa suolattiin, savustettiin, kuivattiin; silti säilyttäminen oli ongelma. Koska vain tilanherrat ja muut rikkaat omistivat maata.

Kansa söi myös kalaa, siellä missä sitä oli. Kala oli myös paastoruokaa, jonka äärellä nälkäiset kiittivät Taivaan Isää. Kalastusoikeuttakaan ei ollut jokamiehellä. Sen sijaan hienoissa keittiöissä saatettiin käyttää yhtä aikaa jopa 50 eri kalalajia. Keskiajalla oli nykyisistä (1)... pöytätapoja. Niiden perusteella vedettiin enemmän sosiaalisia raja-aitoja kuin nykyään. Tavat olivat tietysti samanlaisia sekä (2)... että linnojen salongeissa.

Nykyajan eurooppalainen pitäisi sitä kovin (3)... tapana, mutta esimerkiksi röyhtäisyt olivat parhaisinkin piireissä aina osa ateriaa. Aatelislinnoja samoin kuin (4)... piirittivät lisäksi hoitamattomat tunkiot, jätekasat, likaisuus ja epähygienia, talojen ympärillä liikkui rottia ja lenteli kärpäsiä. Keskiajan kaupunkikuvakin oli uskomattoman saastainen, ihmiset likaisia ja täisiä.

Syöminen tapahtui (5)... – miksi käsiä siis olisi turhaan pesty. Myös (6)... käytettiin sormien jatkeena. Haarukkaa – tai oikeammin sen tapaista pitkää esinettä – käytettiin vain nostamaan padasta (7)..., mutta vain silloin, kun liha oli liian kuumaa sormille. Sitä vartenhan armollinen ja ylen viisas Jumala oli sormet ihmiselle luonutkin! Liha pantiin syöjän eteen haarukalla, ja hän söi sitä sormin tai veitsen kärjellä. Haarukkaa ei käytetty, koska se oli "kirkonkirouksessa".

Itse asiassa yleisin (8)... oli oma lusikka – eikä muuta tunnettukaan. Veitsikin oli oma, mutta se ei ollut ruokailua vaan tappamista varten. Tappamista (9)... nimellä "itsepuolustus".

Kulhot ja kaikki suuret astiat, joissa keitot tuotiin pöytään, olivat köyhähköissä talouksissa yhteisiä. Yhdestä ainoasta kulhosta kaikki sitten napostelivat – jokainen omalla lusikallaan. Sitä ei pesty, nuoltiin vain lopuksi. Tiskaamista ei yleensääkään harrastettu turhan usein. Keski-Euroopassa nämä tavat jatkuivat uudelle ajalle asti. Tapojen myöhemmin kultivoituessa söi yleensä enää kaksi ihmistä samalta lautaselta.

Päivässä oli kolme ateriaa: aamiainen, puolipäivällinen ja illallinen, ja niiden lisäksi väliruokailuja. Hienoissa piireissä pantiin painoa illalliseen kuninkaallisten piirien tapoja matkien. Uusia tapoja opiskeltiin myös kirjan välityksellä.

Jos tavallinen kansanihminen joutui "hienojen" seuraan, hänen oli mahdotonta selvittää ankarasta tapojen etiketistä. Opetusta yritettiin antaa lähinnä hygienian takia, mutta ei se

mennyt perille. Puhtauden merkitystä ei vielä käsitetty. Elämä oli myös suunnattoman paljon helpompaa likaisena.

Pöytä, sen ulkonäkö, kalusteet ja syömävälineet olivat aina talon tason mukaisia. Hienoissa piireissä pöytä peitettiin **(10)**... (jotka aterian jälkeen olivat kauheassa kunnossa), talonpoikaistaloissa liinaa tuskin tunnettiin tässä tarkoituksessa. Kansan ruokailuastiat olivat **(11)**... tehtyjä.

- A) sormilla
- B) lihaa
- C) aatelistalojen
- D) poikkeavia
- E) ruokailutavoista
- F) kutsuttiin
- G) puusta, savesta tai metallista
- H) epämiellyttävänä
- I) veistä ja lusikkaa
- J) ruokailuväline
- K) kauniilla liinoilla
- L) maalaistaloja

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
E											

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	Max.	Elért
											11	

TEHTÄVÄ 2

- Lue seuraavat tekstit, jotka ovat pätkiä artikkeleista. Etsi sitten alhaalla olevasta listasta sopiva otsikko/nimi artikkeleille.*
- Sinulle on annettu malli.*
- Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

(0) Kainuulaiset opiskelijat kampanjoivat lauantaina Kajaanissa Itä-Suomen yöjunien poistamista vastaan.

(12) Kaupat pysyvät kiinni isänpäivänä huolimatta siitä, että kauppojen joulunalusajan sunnuntaiaukioloajat ovat alkaneet.

(13) Suomalaisvanki istuu tuomiotaan yli kaksi kertaa pitempään kuin norjalainen tai tanskalainen ja huomattavasti pitempään kuin ruotsalainen.

(14) Tilastojen mukaan keskivertosuomalaisen varallisuus kesäkuussa oli 49 000 euroa.

(15) Skotlantilaistutkimuksen mukaan koululaiset, jotka kävelevät koulumatkansa, liikkuvat muutenkin enemmän kuin ne, jotka kulkevat autolla, bussilla tai junalla.

(16) Ensi viikolla alkaviin Sibelius-viulukilpailuihin tulee eniten viulisteja Etelä-Koreasta ja Kiinasta.

(17) Poptähti Madonna on kertonut menneensä miehensä Guy Ritchien kanssa naimisiin vääristä syistä, ja huomanneensa onnekseen myöhemmin, että tämä on myös upea aviomies.

(18) Laulajatar vastaanotti viisinkertaista platinaa albumistaan Anastacia. Levyä on siis myyty pelkästään Saksassa yli miljoona kappaletta.

(19) Real Madrid on solminut taiwanilaisen BenQ Mobilen kanssa 85 miljoonan euron sponsorisopimuksen, joka astuu voimaan kauden 2006 alusta.

- A) Säästäväiset suomalaiset
- B) Yömatkat takaisin
- C) Onnistunut avioliitto
- D) Espanjalaisen huippujoukkueen tulevaisuus on taattu
- E) Kannattaa ostaa lahjat ajoissa
- F) Aasian muusikot eniten edustettuina
- G) Pitkät tuomiot
- H) Menestys Saksassa
- I) Kouluun jalan

0.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
B								

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	Max.	Elért
								8	

KÄÄNNÄ SIVUA!

TEHTÄVÄ 3

- ❑ *Lue seuraava teksti astrologiasta. Päätä sitten, ovatko alhaalla olevat lauseet oikein vai väärin.*
- ❑ *Kirjoita taulukkoon Q-kirjain, jos lause on totta eli oikein.*
- ❑ *Kirjoita taulukkoon V-kirjain, jos lause ei ole totta eli se on väärin.*
- ❑ *Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

Astrologia ennen ja nyt

Astrologialla tarkoitetaan oppia, jossa taivaankappaleiden perusteella esimerkiksi kuvataan persoonallisuutta, määritellään sairauksia ja ennustetaan henkilöiden, valtioiden tai yritysten tulevaisuutta. Näitä asioita varten astrologi tekee tähtikartan eli määrittelee taivaankappaleiden sijainteja. Tähtikartan pohjalta astrologi muodostaa astrologisen tulkinnan eli horoskoopin. Nykyisin horoskooppi voidaan tehdä myös tietokoneella, täysin automaattisesti.

Useimmiten astrologiaan törmää sanoma- tai aikakauslehtien sivuilla. Osa ihmisistä suhtautuu lehtien horoskooppeihin vähemmän vakavasti (elleivät hyppää suoraan niiden yli). Osa kuitenkin suhtautuu horoskooppeihin hyvinkin suurella kunnioituksella: neidän kertovat heidän elämästään! Joidenkin mielestä lehtihoroskoopit ovat vain arkipäivän hupia, mutta samalla he uskovat, että on olemassa ”oikeaa”, pätevämpää astrologiaa. Näin ajattelevat myös monet niistä ”oikeista”, itseään ehkä jopa ”tieteellisiksi” kutsuvista astrologeista.

Historiallisesti astrologia sai alkunsa Eufraat- ja Tigris-jokien välisestä laaksosta, muinaisesta Mesopotamiasta. Kaksoisvirran alueen kuuluisimmaksi kuningaskunnaksi nousi Babylonia, jossa astrologia käsitettiin osaksi uskontoa. Babylonialaiset harrastivat ns. maallista astrologiaa. Maallisessa astrologiassa ennustettiin vain hallitsijoiden ja kuningaskuntien tulevaisuutta.

Niin sanottu syntymäastrologia sai alkunsa ilmeisesti vasta Kreikassa pari sataa vuotta ennen ajanlaskun alkua. Syntymäastrologia perustuu näkemykseen, jonka mukaan taivaankappaleiden asemat syntymähetkellä vaikuttavat (ehkä jopa täysin determinoivasti) syntyneen henkilön, valtion tms. elämään.

Astrologia levisi Babyloniasta ainakin Kreikkaan, mahdollisesti jopa Egyptiin, Intiaan ja Kiinaan. Toinen mahdollisuus on, että astrologia sai näissä maissa itsenäisesti omat muotonsa. Kreikan myötä astrologia levisi myös eurooppalaisiin hoveihin ja yliopistoihin. Astrologit olivat arvostettuja. Kuuluisin heistä on varmastikin Michel de Nostradamus (1503–1566).

Nykyisin astrologiaa tarjotaan eri muodoissa. Siihen voi törmätä mediassa, kirjakaupoissa, ystävänhakuilmoituksissa, tv-chateissa tai vaikkapa illanistujaisissa. Henkilökohtaisen horoskoopin voi tilata postitse tai sen voi saada käymällä astrologin luona. Astrologin kanssa ei välttämättä käsitellä vain yksittäisiä, ”pieniä” ongelmia — mikä minusta tulee isona? onko hän se oikea? — vaan astrologi voi toimia pitkäaikaisempanakin terapeuttina.

Astrologiaa hyödynnetään yritysten henkilöstövalinnoissa sekä oppilaitosten opiskelijavalinnoissa, joskin Suomessa laki tulee ehkä rajoittamaan tätä käytäntöä. Samoin sitä käytetään terveydentilan arvioinnissa ja diagnosoinnissa (lääkinnällinen astrologia), sekä maanviljelyn ja sään ennustamisessa. Aasiassa astrologiaa käytetään muun muassa valtion perustamispäivien päättämiseen ja sopimusten ”suotuisten” allekirjoitushetkien määrittämiseen. Myös länsimaiden johtajat ja eliitti ovat käyttäneet astrologiaa päätöksenteossa.

Azonosító
jel:

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

FINN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

II. Nyelvhelyesség

Időtartam: 50 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

A piszkozatot át kell húzni.

A megoldásokat mindig a feladatban meghatározott helyre kell írni. A vizsgázónak a szürke táblázatba nem szabad írnia! Abba csak a javító tanár írhat.

TEHTÄVÄ 1

- ❑ *Laita sulkeissa olevat sanat oikeaan muotoon.*
- ❑ *Sinulle on annettu malli.*
- ❑ *Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

Jussi

Jussi on (0) vuonna (vuosi) 1944 (1) _____ (perustaa) suomalainen elokuvapalkinto. Palkinnon (2) _____ (nimi) suunniteltiin myös Ainoa, mutta Pohjalaiset-elokuvasta tuttu Jussi voitti. Tämän elokuvan päähenkilöä (3) _____ (pitää) ”tosimiehekkäänä ja reiluna sankarina”, (4) _____ (joka) on tullut melkein kansallinen symboli.

Jussit jakaa Filmiaura ry., jonka jäsenet toimivat erilaisissa tehtävissä elokuva-alalla. Voittajat valitaan kahdessa vaiheessa. Ensin elokuva-alan edustajista (5) _____ (koostua) esiraati valitsee vuoden kaikista ensi-illoista kolme ehdokasta kuhunkin (6) _____ (palkintokategoria) (paras elokuva, ohjaus, mies- ja naispääosa jne). (7) _____ (nämä) ehdokkaista Filmiauran koko jäsenistö äänestää Jussi-voittajat. Äänestys on salainen.

Jussi-kategorioitten määrä on vaihdellut eri vuosikymmeninä. Nykyisin on 14 kategoriaa. Kuvanveistäjä Ben Renvallin suunnittelema Jussi-patsas on (8) _____ (puhdas kipsi), mutta esiraati ja Filmiaura jakaa halutessaan myös Betoni-Jussin, joka myönnetään merkittävästä elämäntyöstä (9) _____ (suomalainen elokuva) parissa.

Voittaja saa tietää palkinnostaan Jussi-juhlassa vasta sillä hetkellä, kun palkinnon ojentava henkilö lukee lavalla voittajan nimen juuri käsiinsä saamastaan (10) _____ (kirjekuori).

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Max.	Elért
										10	

TEHTÄVÄ 2

- *Lue seuraava teksti ja valitse sopiva sana/ilmaus alhaalla olevista sanoista/ilmauksista. Kirjoita taulukkoon A-, B-, C- tai D-kirjain.*
- *Sinulle on annettu malli.*
- *Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

Valot ja heijastin

Suomessa syksyllä ja talvella melko suuri osa **(0)**... on pimeää. Useimmiten on pimeää, kun aikuiset menevät **(11)**... tai lapset kouluun aamuisin. Kun he illalla palaavat kotiin, on taas pimeää.

Pimeys on vaarallista **(12)**.... Kävelevä tai pyöriävä ihminen **(13)**... pimeässä. Siksi myöskään autoilijat eivät ehdi nähdä jalankulkijaa pimeässä tarpeeksi **(14)**..., vaikka se olisi elintärkeää. **(15)**... jokaisen pimeällä ulkona liikkuvan on syytä käyttää lamppua tai heijastinta.

Heijastin on riippulevy tai tarra, joka heijastaa hyvin valoa ja edistää pimeässä liikkuvan **(16)**.... Heijastinta on hyvä käyttää, vaikka kulkisi pelkästään valaistuilla kaduilla ja teillä. Pimeillä **(17)**... kulkevalle heijastin on ehdottoman tärkeä apuväline. Liikenneturvan mukaan ihminen, **(18)**... ei ole heijastinta, joutuu onnettomuuteen kymmenen kertaa **(19)**... kuin sellainen, joka käyttää heijastinta.

Autoilija näkee ilman heijastinta kulkevan ihmisen noin 25 metrin päästä. Heijastinta käyttävä taas näkyy 100–200 metrin päähän. Tieliikennelain mukaan pimeässä liikkuva ihminen on velvoitettu käyttämään heijastinta. Heijastinta käyttämätöntä henkilöä ei kuitenkaan **(20)**....

(0) A) vuorokaudesta	B) vuorokaudessa	C) vuorokautena	D) vuorokaudella
(11) A) työlle	B) töille	C) töihin	D) työhön
(12) A) liikennessä	B) liikenneessä	C) liikenteessä	D) liikennellä
(13) A) ei näky	B) ei näke	C) ei näkee	D) ei näy
(14) A) ajoissa	B) ajassa	C) aikaan	D) aikoihin
(15) A) sillä syyllä	B) siillä syyllä	C) sitä syytä	D) siitä syystä
(16) A) turvallisuusta	B) turvallisuuden	C) turvallisen	D) turvallisuutta
(17) A) teillä	B) täillä	C) teellä	D) tiellä
(18) A) joka	B) jolla	C) joilla	D) jossa
(19) A) todennäköisesti	B) todennäköisemmin	C) todennäköisimmin	D) todennäköisin
(20) A) sakottaa	B) sakota	C) sakoteta	D) sakotettava

0.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
A										

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	Max.	Elért
										10	

TEHTÄVÄ 4

- ❑ *Lue seuraava teksti ja kirjoita viivoille sopiva sana/ilmaus oikeassa muodossa.*
- ❑ *Sinulle on annettu malli.*
- ❑ *Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

Muoti ja värit

Kaikki alkaa väreistä. Suunnittelijat eri (0) puolilla maailmaa miettivät jatkuvasti tulevien vuosien (31) _____. Tällä hetkellä he suunnittelevat värejä kesäksi 2006.

Suomalainen tekstiilisuunnittelija Maija Arela johtaa neljän suomalaisen (32) _____ työryhmää, (33) _____ osallistuu kansainvälisen Intercolorin toimintaan. Intercolor on kansainvälinen värieneuvosto, (34) _____ kuuluu Suomen lisäksi yli kaksikymmentä (35) _____ eri puolilta maailmaa. Intercolor kokoaa kaksi (36) _____ vuodessa väriennusteen tulevia kausia varten.

"Muotivärien syntyyn vaikuttavat monet ulkoiset tekijät: kulttuuri, talous, musiikki, elokuvat. Silmät on pidettävä jatkuvasti (37) _____, ja tietenkin etsitään aina jotain uutta, joka miellyttäisi kuluttajaa", Maija Arela (38) _____.

Suomalaissuunnittelijat kokoontuivat toukokuun alkupuolella suunnittelemaan Suomen työryhmän ehdotusta (39) _____ väreiksi. "Kesällä on aina talvea kirkkaammat ja vaaleammat värit. Värit eivät ole yksinkertaisia, ne vaikuttavat toinen toisiinsa ja käyttäytyvät erilaisissa kankaissa (40) _____ tavalla. Väritaju syntyy kokemuksesta, ja pikku hiljaa oppii ennustamaan, mikä väri on helposti myytävä."

31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	Max.	Elért
										10	

		maximális pontszám	elért pontszám
II. Nyelvhelyesség	1. feladat	10	
	2. feladat	10	
	3. feladat	10	
	4. feladat	10	
ÖSSZESEN FELADATPONT		40	
ÖSSZESEN VIZSGAPONT		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értéke		
II. Nyelvhelyesség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a III. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a II. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a III. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

FINN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

III. Hallott szöveg értése

Időtartam: 30 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

A piszkozatot át kell húzni.

A megoldásokat mindig a feladatban meghatározott helyre kell írni. A vizsgázónak a szürke táblázatba nem szabad írnia! Abba csak a javító tanár írhat.

TEHTÄVÄ 1

- Kuulet televisioselostuksen suomalaisten suhteesta politiikkaan.*
- Kuuntele teksti kaksi kertaa.*
- Kirjoita taulukkoon Q-kirjain, jos lause on oikein, eli se on totta, ja kirjoita V-kirjain, jos lause on väärin, eli se ei ole totta.*
- Sinulle on annettu malli.*
- Ensin sinulla on vähän aikaa lukea lauseet.*
- Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

(0) Poliitikka kiinnostaa monia suomalaisia.

- (1) Noin 70 % suomalaisista toimii eri puolueissa.
- (2) Verrattuna muihin Pohjoismaihin Suomessa on vähiten politiikasta kiinnostuneita.
- (3) Suomalaiset pitävät paljon poliitikoistaan.
- (4) Monet suomalaiset valittavat, etteivät poliitikot halua kuulla, mitä he ajattelevat.
- (5) Poliitikkojen ja tavallisten ihmisten välillä ei ole keskustelua vaalien jälkeen.
- (6) Suomalaiset eivät äänestä yhtä innokkaasti kuin aikaisemmin.
- (7) Suomalaisten mielestä hallitus toimii melko hyvin.
- (8) Suomalaiset eivät ole tyytyväisiä tasavallan poliittiseen järjestelmään.
- (9) Tähän tutkimukseen kerättiin tietoja 28 maasta.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
V									

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Max.	Elért
									9	

KÄÄNNÄ SIVUA!

TEHTÄVÄ 3

- Kuulet lyhyen katkelman television dokumenttielokuvasta, jossa kerrotaan, kuinka voimme elää terveellisesti.*
- Kuulet tekstin kaksi kertaa.*
- Kirjoita taulukkoon A-, B-, tai C-kirjain.*
- Sinulle on annettu malli.*
- Ensin sinulla on vähän aikaa lukea kysymykset läpi.*
- Huom! Älä kirjoita harmaaseen taulukkoon.*

(0) Uudet ravintosuositukset terveellisestä syömisestä.

- A) eivät sano juuri mitään uutta
- B) antavat aina aivan uusia ohjeita
- C) eivät nykyään kerro

(21) Nyt valtio kehottaa suomalaisia myös

- A) syömään terveellisesti.
- B) syömään vihanneksia ja täysjyväleipää.
- C) harrastamaan liikuntaa.

(22) Aikuisten ihmisten pitäisi kävellä päivittäin.

- A) pari tuntia
- B) noin puoli tuntia
- C) tunti

(23) Ylipainoisten ihmisten olisi hyvä kävellä päivittäin.

- A) pari tuntia
- B) noin puoli tuntia
- C) tunti

(24) Ylipainoiset ihmiset tarvitsisivat myös kuntoilua viikossa.

- A) kaksi tuntia
- B) kolme tuntia
- C) puoli tuntia

(25) Se, että syö vähemmän ja jättää samalla pois liikunnan, on

- A) järkevää.
- B) tavallinen ajattelutapa.
- C) myös terveellistä.

(26) voi myös johtaa vitamiinien ja ravintoaineiden puutteeseen.

- A) Liian vähäinen liikkuminen
- B) Vähäinen syöminen
- C) Kuntoileminen

(27) Suurin osa sairauksista johtuu

- A) liiallisesta liikkumisesta.
- B) ylipainosta.
- C) ihmisten elämäntavasta.

(28) Lautasella annoksesta täytyy olla vihanneksia.

- A) kolmasosa
- B) puolet
- C) neljäsosa

(29) Lautasella annoksesta täytyy olla lihaa tai kalaa.

- A) kolmasosa
- B) puolet
- C) neljäsosa

(30) Peruna

- A) on saanut huonon maineen.
- B) on epäterveellistä ruokaa.
- C) on miten tahansa valmistettuna terveellistä.

0.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
A										

21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	Max.	Elért
										10	

Azonosító
jel:

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

FINN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

IV. Íráskészség

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

A feladatok megoldásához szótár használható.

A piszkozatot át kell húzni.

TEHTÄVÄ 2**Valitse jompikumpi seuraavasta kahdesta aiheesta!****A) Tässä on eräässä suomalaisessa lehdessä ollut lyhyt mielipide pyöräilystä:**

Olen miettinyt sitä, miten polkupyöräily vie matkustajia joukkoliikenteeltä. Henkilöautoista ei ehkä niinkään siirytä silloin tällöin pyöräilemään, vaan joukkoliikennevälineistä.

Kun matkustaa joukkoliikennevälineillä (bussilla, ratikalla, metrolla), pitää sopeutua aikatauluihin ja reitteihin. Sen lisäksi lippujen hinnatkin yhä nousevat. Matkustaminen henkilöautolla antaa toki liikkumisvapautta, mutta se on kallista ja ruuhkassa epämukavaa. Pyöräilyyn sen sijaan liittyy kuntoilua ja paljon nautintoa. En siis ymmärrä, miksi yksityisauton käyttäjät eivät siirry pyöräilemiseen...

Kirjoita lukijakirje, jossa esität mielipiteesi pyöräilemisestä. Ota esille seuraavat näkökannat:

- **Esittele itsesi ja kerro, käytätkö sinä polkupyörää, kuinka usein ja miksi/miksi et.**
- **Kerää pyöräilemisen edut ja haitat:**
 - (kuntoilu ⇔ saasteinen ilma)
 - (luonnonystävyyys ⇔ epämukavuus)
 - (nopea ⇔ vaarallinen)
 - (halpa ⇔ pysäköintivaikeuksia)
- **Lopeta kirjeesi lyhyeen yhteenvetoon ja kannanottoon.**

Kirjoita 200-250 sanaa.

B)**Haluat opiskella vuoden suomalaisessa yliopistossa, mutta tarvitset sitä varten apurahan. Kirjoita kirje Suomen opetusministeriöön. Ota kirjeessäsi esille seuraavat asiat:**

- **Esittele itsesi ja kerro, missä maassa asut.**
- **Selitä, miksi haluat opiskella vuoden Suomessa.**
- **Kerro, mitä ja missä olet opiskellut tähän saakka.**
- **Pyydä stipendiä ja kirjoita siitä, miksi et pysty rahoittamaan omaa opiskeluasi.**
- **Esitä pari Suomen koulujärjestelmään ja/tai eri yliopistoihin/oppiaineisiin liittyvää kysymystä.**

Kirjoita 200-250 sanaa.

Feladat	Értékelési szempont	elérhető pont	elért pont
1.	A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4	
	Érthetőség, nyelvi megformálás	5	
	Íráskép	1	
	Összesen	10	
2.	A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5	
	Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2	
	Szövegalkotás	4	
	Szókincs, kifejezésmód	4	
	Nyelvhelyesség, helyesírás	4	
	Íráskép	1	
	Összesen	20	
IV. Íráskészség pontszáma		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		
IV. Íráskészség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: